

השבת של רבי נחמן מברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב' סז)
טוב להגיד ולשיר נ נח נחמן נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

שבת תרומה

זהב וכסף ונחשת ... (כה, ג)

... המשכן נבנה מכל הטוב שנתברר מכל אחד מישראל, שזהו בחינת (שמות כה, ג): זהב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן ותולעת שני וכו', שהביא כל אחד ואחד כפי הנקדה טובה שלו, כי זהב וכסף ונחשת ותכלת וכו' הם בחינת הגוונים עלאין (צבעים עליונים המובאים בזוהר הקדוש), שהם בחינת הטוב שיש בכל אחד מישראל, שזהו בחינת (ישעיה מט): ישראל אשר בך אתפאר, שהם כלולים מגוונים סגיאין (מצבעים רבים), היינו הנקודות טובות שיש בכל אחד מישראל שהם כלולים מגוונים סגיאין, כי יש בכל אחד מישראל נקדה טובה, אפילו בהפחותים שבהם מה שאין בחברו, כמבאר במקום אחר (ל"מ - סימן לד), וה' יתברך מתפאר בהם.

וזה בחינת הגוונים שהיו בבית המקדש והמשכן, בחינת זהב וכסף וכו' שהביא כל אחד מנדבת לבו הטוב, כי שם היו כלולים כל הנקודות טובות, שהם בחינת גוונים עלאין שיש בכל אחד מישראל. ועל כן אחר מעשה העגל שאז הוצרך נחשף לחפשי ולמצא הנקודות טובות שיש בכל אחד מישראל, על כן אז דייקא נצטוו על מלאכת המשכן, כי המשכן נבנה מזה, מנקודות טובות הני"ל. וזהו: שחורה אני — במעשה העגל, ונאה אני — במלאכת המשכן, היינו בנקודות טובות שאני מוצא בעצמי, שהם בחינת מלאכת המשכן... (לקוטי הלכות - הלכות השכמת הבוקר א' ד')

ואת המשכן תעשה ... (כו, א')

צריך האדם להרבות בתפלה מאד מאד כל ימי חייו. ואפילו כשרואה שמתפלל הרבה ואינו נענה, והתאוות והבלבולים מתגברים עליו בכל פעם ביותר, אף על פי כן אל יטעה שתפלותיו הם לריק, חס ושלוש, רק ידע ויאמין שאין שום דבור נאבד לעולם, וכל תפלה ושיחה בינו לבין קונו עושה רשם, והצדיקי אמת מלקטים כל אלו התפלות והשיחות ובונים מהם בניינים נפלאים, בחינת בניין המשכן. וצריך כל אחד להתחזק הרבה בתפלה ושיחה תמיד, יהיה איך שיהיה, עד אשר על ידי רבוי התפלות יהיה נשלם הבניין בשלמות, ואז יכמרו רחמיו יתברך ויקרב אותו בשלמות, וישב אל ה' וירחמנו. אך אף על פי כן, כשיהיה לו איזה ישועה, אל יטעה שעל ידי תפלותיו ומעשיו הטובים פעל זאת, רק ידע שהכל רק בחסדו יתברך.

ואף על פי שאנו יודעים שאי אפשר לנו לפעל הישועה השלמה בתפילתנו לבד כנ"ל, אף על פי כן אנו צריכין לעשות את שלנו, להרבות בתפלה בכל כוחנו, ואז יכמרו רחמיו יתברך ועשה בחסדו ויושיענו בקרוב למען שמו. וגם זה בכלל מה שמבאר במקום אחר, שצריכין בתפלה להיות קולע אל השערה ולא יחטיא, היינו שלא יטה לימין או לשמאל, היינו שלא יטעה, חס ושלוש, שהתפלות הם לריק, חס ושלוש, מחמת שזה כמה שצועקים ואינם נושעים, שזה בחינת נוטה לשמאל; וכן אל יטעה לומר, מה לנו להרבות בתפלה, מאחר שעיקר הישועה הוא רק בחסדו לבד, אם כן נסמך רק על חסדו, שזה בחינת נוטה לימין שלא כראוי.

כי באמת צריכין להרבות בתפלה מאד תמיד, ולידע אף על פי כן האמת, שאין אנו כדאי לפעל בתפילתנו כי אם בחסדו, ואף על פי כן אנו צריכין לעשות את שלנו להרבות בתפלה תמיד, והשם יתברך יעשה את שלו וימשיך עלינו חסדו למענו ויושיענו מהרה למען שמו. (לקוטי הלכות - הלכות נחלות ד' - אותיות כ"י כ' לפי אוצר היראה - התבודדות - ט"ל)

(ספר ימי מוהר"ני חלק ב' - סימן קיג)

סיפור

© ... ביום שבת קדש בבוקר השכם, נתעוררו הקפיטאן וכל המטראסין בזריזות גדול, והוציאו במהירות האנקיר, והרוח היה חזק וסוער ברעש גדול, אבל היה מנשב לדרכנו מכוון מאד ומחמת זה נדרזו לילך מיד והתחילה הספינה לפרח ממקומה בזריזות בטלטול ונענוע ונדנדו גדול, והבנו תכף שמוזה בודאי יגיע לנו מה שיגיע, חס ושלוש, וכן היה ואף על פי כן התפללנו תפלת שחרית ומוסף ואכלנו סעדת שחרית מעט לחם עם שמן זית, כי

בלא זה, לא היה לנו לאכל שארי דברים בשבת, אבל גם הלחם לא יכלתי לאכל כראוי כי אם מעט בדחק, וברכתי ברכת המזון ואחר ברכת המזון הנחתי עצמי לישן, ומאז התחיל החלישות להוסיף עלינו, עד שנפלנו על ערש דווי והיינו חלושים מאד כל יום השבת קדש ולא טעמתי כלום, ולא אכלתי שום דבר בסעדה שלישית, אפילו לימיוע ומאראנץ (למון ותפוזים) שהיה לנו ושפירטוס (אלכוהול), הכל לא יכלתי לקבל כלל, בשום אופן. ומנחה של שבת וערבית של מוצאי שבת וספירה, הכל התפללנו מנח במקומו, בחלישות ועייפות.

ויסורים אלו היו לנו מן יום השבת קדש הנזכר לעיל עד יום רביעי בבקר, והים הולך וסוער בזעף וברעש גדול, והרוח גדל וחזק מאד, והספינה מתנדנדת ומתהפכת ומסבבת בנדנדו גדול לכל הצדדים, והגלים מתנשאים מאד, וכל פעם התזו מים הרבה לתוך הספינה ולפעמים התזו עלינו לתוך חדרנו, והיא עולה שמים ויורדת תהומות וטלטלה וצערה אותנו מאד מאד, והיה לנו צער ויסורים מרים וחלישות גדול מאד אלו הימים; ואני נתתי הקאות הרבה כמה פעמים בכל יום. ברוך השם, הנותן לעיף כח, אשר עד כה עזרני. ותהילה לאל, ביום רביעי בבוקר התחלנו לחזר קצת לאיתננו, וגם הרוח סערה נשקט קצת וכל הימים הנזכרים לעיל לא אכלתי כלל, וכל מה ששתנו טייה או קאווע, והקאתי אחר כך, וברוך השם ביום רביעי הנזכר לעיל התחלנו לאכל, וחזרנו לאיתננו מעט מעט.

וזה היום עשה ה', היום יום חמישי ג' סיון, באנו לעיר אלכסנדריא של מצרים בשלום, בלי שום פצע משום צר ואויב, חס ושלוש, ושקר ענו בנו שרצו למנע אותנו מחמת פחד שקר הנוכר לעיל, ברוך השם שלא שמענו להם, בעזרת השם יתברך:

מכתב

(ספר אבי הנחל ב' - מכתב ל"ט)

לכבוד מחמד עיני ולבי, אשר עשה מאמצים כבירים להיות רשום בתוך בני היכל המלך האמת, שמאיר ידיעת אלקותו יתברך לכל באי עולם, שזהו כל עיקר יסוד היהדות ועולה על כל המצוות, ואי אפשר לבאר ולספר בשבח מצוה זו, כי אין לך מצוה מכל מצוות התורה כמו מצוה זו של ההתדבקות והתקשרות בהצדיק האמת, שיכול לקרב כל העולם לה' יתברך, כי בלי הצדיק האמת אין יהדות ואין אמונה וקיום התורה באמת.

הבעל-דבר אורב על האדם תמיד, והעיקר על אחריתו וסופו בפרט בדורותינו אלה, ואי אפשר לדלג ולקפץ על הגיהנם - שהוא זה העולם, כי אם על-ידי כח הצדיק האמת ועצותיו הקדושות העמקות והתמימות ופשוטות מאד, לכל אחד ואחד בכל מקום ובכל זמן ובכל דרגא, יהיה איך שיהיה, עד שיכנסו להרבות הקדושות מהדבורים הקדושים בלבבנו, לקיום ולמעשה.

עיקר הארת הדעת - בחינת משה, הוא להציל ולשמור ולהוציא את ישראל מן העברות הבאים על ידי רוח שטות, שזה עיקר הרחמנות על ישראל עם קדוש, למי שיודע מהיכן ישראל לקוחים, איך הם רחוקים לגמרי מעוונות, רחמנא ליצלן. ולהאיר בדרי מעלה ובדרי מטה, שמודיע להדרי מטה שהם הירודים מאד בדיוטא התחתונה מאד מאד בשאלו תחתיות וכו', שגם שם עדיין ה' אתם ואצלם - כי מלא כל הארץ כבודו, ומעוררם ומקיצים, בבחינת: הקיצו ורננו שוכני עפר וכו'. ועל-ידי זה הוא מאיר בהם הדעת ומגרש מהם הרוח שטות בכל פעם. כי בודאי הוא מלאכה גדולה ואמנות נפלא מאד מאד, להאיר הדעת באנשים כאלה שנכשלו בעוונות, בפרט שיש שנכשלו כמו שנכשלו, רחמנא ליצלן, במזידין גמורים בעוונות עצומים. והצדיק הוא רחמן כזה, שאפילו להם הוא מאיר בטובו ורחמיו הדעת הקדוש, כי בכחו הגדול הוא מודיע להם כי עדיין ה' אתם, כי לית אתר פנוי מיניה, ועל-ידי זה בעצמו הוא מגרש מהם הרוח שטות בכל פעם.

כי אפילו אם האדם הוא כמו שהוא, תכף שמודיעים לו כי גם שם נמצא ה' יתברך, כמו שכתוב "השוכן אתם בתוך טמאתם", כי אפילו בעשר כתרין דמסאבותא נמצא ה' יתברך, כי ממנו יתברך לבד כל חיותם וכו' - אזי תכף

וְיָמֵינוּ ... צַדִּיקֵינוּ מִלֵּב חַסְדֵינוּ וְיִשְׁרָאוֹל
לְאֶמְנָתֵנוּ - פְּנִינָה צַדִּיקֵינוּ 1

בורח הרוח שטות מפניו, כי מי הוא זה ערב את לבו לגשת אליו יתברך. כי בתוך רוח שטות בעצמו נעלם חיות אלקותו יתברך שהוא מחיה את כלם, כי גם בכל המדרגות התחתונות מאד מאד שנפלו לשם כל הנכשלים והירודים כנ"ל, גם שם בתוך עמק וחזק הזהמא והרוח שטות בעצמו, נעלם ונמצא ה' יתברך, כי מלא כל הארץ כבודו, ועל-ידי זה מגרשין הרוח שטות והזהמא. אף-על-פי שהמים רבים אדירים משברי ים מתגברים על כל אדם כל-כך כל-כך, בחינת "כל משברין וגליך עלי עברו", אף-על-פי כן מְקַלֵּם אדיר במרום ה' ולעולם ידו על העליונה, והוא יגמר הכל כרצונו ויביא הכל אל התכלית הטוב האמתי הנצחי, כי כבר הקדים ונתן לישראל קִדְשֵׁת אור הצדיק שעל-ידו יתגלה אלקותו יתברך לעין כל ויתקן הכל.

כל מה שהדין גדול ביותר צריכין להמשיך חסד גדול ביותר להמתיקו ולבטלו, וגדל הדינים והחשך של דורותינו אלה אי אפשר לבטל כי אם על-ידי רבוי החסד הנמשך בכח הצדיק האמת.

אם רק טועמין טוב טעם ודעת של מעיינות חכמות התורות הקדושות והנעימות מהצדיק החכם האמת, אזי שוב לא יכבה נרו, אפילו בתוך כל מיני חשך והתרחקות שעובר על כל אחד.

אחי יקירי וחביבי, ה' יודע את לבבי, כי נכסף נכספתי בכל לבי ונפשי לטייל עמך בן עדן של הצדיק - יום יום, אך אין לי כח ואין דעתי גם צלולה, מחמת הגלים הקשים והעצומים, ההרפתקאות והתלאות העובר עלי בכל יום ויום, אבל אף על פי כן בכל זאת אינני מסיח דעתי ממך ואתה צמוד תמיד בעמקי לבבי, ואני חושב ושוקד לישועתך הנצחית כידוע לך זה בברור גמור.

אש אהבתך תוקד בקרבי תמיד, ואינני יכול להזיז אהבתי מאתך, אפילו שעה אחת. אהבתי וחסדי מאתך לא יתקלקל ולא ימוש לעולם כי היא רק אמת, ואמת ה' לעולם תמיד, ועל-ידה יתקנו כל התקונים בשלמות, וכל הזדונות יתהפכו לזִכוּת, בכח הצדיק האמת הנחל נובע.

יש בלבי הרבה לכתב לך, רק מחמת עייפות נפשי, לא אוכל לכתב כלבבי, וגם זאת כתבתי בכל כחי למען נעם אהבתך התקוע בלבי. זאת נחמתי, אשר ידעתי שְמִשְׁרַש בפינימיות לבבך נקדת אמת והאמונה הקדושה בה' ובתורתו ובהצדיק האמת - בחיר מבחירי צדיקא, שהוא מעיין כל הישועות, אשר נבא לדורות לכל אחד כל מה שיעבר עלי, ובדבריו יכולין להתנחם ולהחיות את נפשנו תמיד, ואין להאריך לנבון ונללב כמוהו.

הכותב בעייפות גדול ומצפה לישועה שלמה, ישראל דב אודסר

שיחות

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

§ ... הוא היה ראש ... ואני באתי לבקש לו: "אני אין לי שכר לימוד", הוא אמר: "אני אדבר, אני אראה", ולא כלום, שקר, הוא אמר, הוא ידבר, ולא עשה כלום, וראיתי שהוא שקר מוחלט, לא כלום, אבל אני ראיתי את השקר, אמרתי: "אולי הוא צריך למות?", וגם היה כזה, ונעשה חולה ונפטר, והיה הלוויה פה בירושלים, לקחו אותו לירושלים. אני לא היה לי חתיכת לחם, לא היה לי, והוא היה לו כל העולם, כל הכסף שבעולם, כל הכבוד שבעולם היה לו, אני ראיתי את השקר, אמרתי: "אולי הוא צריך למות?", וככה היה, הוא מת, הוא נעשה חולה והוא מת, והיה הלוויה פה בירושלים.

"אין לי לחם, אין לי כסף, אין לי כלום", כאילו מדבר עם אבנים, כלום, אני הולך לספר להם. הוא נעשה חולה ומת, והיה לויה גדולה בירושלים, היה לויה גדולה, אבל אני לא היה לי, לא היה לי לא לחם ולא כסף ולא כלום, ולא היה מי שידבר איתי, מי שיחזק אותי, הגאות היה עד השמים, הגאוה והגאות, אוי, אוי, אוי.

הוא ביקש ממני להמשיך לדבר עמו מרבנו וללמוד עמו ספרי רבנו, יש לי נכד, הוא ביקש ממני להביא אותו וללמוד ביחד, הוא לומד, יש לו לב ומוח, למדנו ביחד אני והנשיא ועמרם הורוביץ...

...ואני רואה שזה פלא, פלא גדול איך נתגדלתי ואיך אני נמצא בעולם? מה שאני סבלתי בחיי, אי אפשר לשער ולתאר. יש ילדים שחיים, צריכים רק לחם לאכול, ולא היה לי, ילד אחד היה בן שנה הוא נעשה נפוח מרעב, והוא בכה כל הלילות: "לחם, לחם", איך אני לא מרגיש, אדם על עצמו הוא לא יודע, אבל אני רואה מזה, שזה לא דבר סתם, ילד בן שנה, הוא היה גיבור, והוא בכה כל

הלילות: "לחם, לחם", ואני לא היה לי. פעם אחת, נכנסתי לאיזה בית של זקן, הוא אכל מלווה מלכה, אני נכנסתי בבית, וסיפרתי לו: "הילד הוא בוכה לחם, לחם", הוא נעשה נפוח, יש פסוק: "טובים היו חללי חרב, מחללי רעב", 'חללי חרבי' הוא מת מצווה, אבל 'חללי רעב', רחמנא ליצלן, עד כמה הילד סבל ולא היה ישן כל הלילות: "לחם, לחם", ואני לא היה לי לתת לו לחם. מי יודע כמה עושים, כמה צרות אני פטרתי לכל עם ישראל על ידי זה שהילד סבל כזה, מיתה כזה, הוא נעשה חלל, הוא נעשה נפוח מרעב, והלילות שלו שהוא בכה: "לחם, לחם", ואני לא היה לי, לא היה לי... והילד נפטר, הוא מת בצער כזה, הוא נעשה נפוח מרעב, אוי, רבונו של עולם, זה היה דברים גדולים... ילד בן שנה, יש לו כל הכוחות של כל הטעמים של העולם, והוא הרגיש שזה חסר לו, הוא צריך לחם, והוא בכה עד עד שמת...

עצות ותפלות

(לקוטי עצות - תלמוד תורה, סימנים ח-ט)

• על-ידי למוד פוסקים, על-ידי זה מפרישין ומבררין הטוב מהרע, ומגרשין ומבטלין הרע מכל הארבע יסודות שהם כלל כל המדות, שזה עיקר תקון האדם. ועל-ידי זה נגמר ויוצא מכל אל הפעל הדבר שהתפלל עליו, ונתמלא בקשתו, ויזכה להשפיל החולקים והמתנגדים עדי ארץ (לקוטי מוהר"ן, סימן ח').

• לזכות לברר הפסק הלכה הוא על-ידי תפלה (שם).

• ותהיה בעזרי, שאוכל לפרש שיחתי לפניך תמיד, ואת כל אשר עם לבבי אשיחה לפניך. כי אתה ידעת כי צרכי המה מְרַבִּים מאד, כי צרות לבבי הרחיבו מאד, ודעתי קצרה לבאר ולפרש לפניך את צרכי בקשותי המְרַבִּים. על כן, חוס וחמל נא על נפשי האַמְללה, ועזרני שאוכל לדבר את כל אשר עם לבבי לפניך, ותשלח בפי דבורים כשרים דבורי חן ותחנונים, באפן שאוכל לעורר רחמך שתקבל תפילתי לפניך ברחמים. ותעלה תפילתי לפניך למעלה למעלה.

• ויהיה לנו כח על ידי תפלותינו לעורר את העדן העליון לפתוח שם התעוררות שפע רחמים ודעת עליון, עד שיהיה נמשך עלינו הנהר היוצא משם להשקות את הגן דא אורייתא, אשר שם שורש נשמותינו, ועל ידי זה ירבו ויגדלו ויצמחו נשמותינו הגדלים שם בן הזה. ועל ידי זה יהיה נפתח לנו שבילי השכל האמת.

• ונוכה לחכמה בינה ודעת. ויהיה לנו כח לעסֵק בתורתך באמת. ותעזרנו ברחמך לברר דיני התורה באמת, לזכות להלכה ברורה, ונוכה ללמוד ספרי הפוסקים, ותשפיע לנו חכמה בינה ודעת אמתי, שיהיה לנו כח לברר פסקי ההלכה באמת, לברר הַמֵּתֵר מן האסור, הטוהר מן הטמא, הכשר מן הפסול, למען יהיה לנו כח על ידי זה לתקן ולברר כל הפגמים שפגמנו בכל העולמות על ידי חטאינו ופשענו המְרַבִּים מאד, אשר על ידם נתערב הטוב והרע בכל העולמות ופגמנו הרבה מאד. על כן תעזרנו ברחמך לזכות לתפלה באמת, אשר על ידי זה נזכה שיפתח לנו אור השכל האמת, באפן שנוכה לברר פסק ההלכה על מכונו באמת. ועל ידי זה יהיה לנו כח לברר הטוב מן הרע בכל העולמות שפגמנו בהם בחטאינו, הן בגלגול זה והן בגלגול אחר.

• ותמלא כל משאלות לבנו לטובה, ונוכה להוציא מִכֹּחַ אל הפועל, את כל צרכי בקשתינו. ובכן תעזרנו ברחמך, שנוכה על ידי למוד ההלכות לברר ולזכך ולתקן כל הארבע יסודות שבגופנו, להכניע ולשבר כל המדות רעות וכל התאוות רעות הבאים מהם, ולברר הטוב שבהם, לזכות לכל המדות טובות באמת, באפן שיתבררו ויזדככו כל הארבע יסודות, ויהיה רק כְּלוּ טוב, בלי שום אחיזת הרע כלל, עד שיהיו נכללים כל הארבע יסודות בארבע אותיות שמך המֵיחָד, אשר משם הוא שרשם למעלה בקְדִשָׁה... (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה ח')

אחד אמר לו פעם, שחלם שר' ישראל אמר "אני נ נח נחמ נחמן מאומן". ר' ישראל הצטער עד מאד, ואמר לו: מה אתה מדבר? זה לא דרכנו, ברסלב זה עושה ושפל ברך!

פעם אחת, ר' ישראל דיבר ממשיתח, ואמר שהוא לא משיח: כי כתוב בפתק "ועליך אמרתי האש שלי תוקד עד ביאת המשיח" אז אני לא משיח!

מערכת 054-8484486 / 054-8429006
מכתבים ת.ד. 220 כוכב יעקב 90622
תּוֹמֹת בּבִּנְק הַדְּיוֹר מֵס' 7-2255-89
שידוכים 02-5824048 (15:00-00:15)
אימייל Shabat.Breslev@gmail.com
ארכיון העלונים www.nanach.org/parsha

